

สวนพฤกษศาสตร์ รมยอง

อัครีทวาร

ชื่อวิทยาศาสตร์

Rotheca serrata (L.) Steane & Mabb.

ชื่อวงศ์

LAMIACEAE

ชื่ออื่น ๆ

ตรีชวา

ชื่อสามัญ

Blue fountain bush.

ลักษณะทั่วไป

ไม้พุ่ม มีความสูงประมาณ 1-4 เมตร เปลือกลำต้นเรียบเป็นสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลอ่อน แตกกิ่งก้านเป็นช่อๆ บริเวณกิ่งและยอดอ่อนมีลักษณะเป็นเหลี่ยมและมีขนขึ้นปกคลุม ใบ มีลักษณะเป็นรูปรีหรือรูปใบหอก โคนและปลายใบแหลม มีติ่งสั้นๆ ที่ปลายใบ ขอบใบหยักคล้ายฟันเลื่อย แผ่นใบมีสีเขียวเป็นมัน ด้านบนใบจะมีสีเข้มกว่าด้านล่าง ขนาดความกว้างของใบมีประมาณ 4-10 ซม. ยาวประมาณ 15-28 ซม. ก้านใบสั้นหรืออาจไม่มีก้านใบ มักออกเป็นใบเดี่ยวๆ เรียงซ้อนตรงข้ามกันเป็นวงบริเวณข้อประมาณ 3-4 ใบ ดอกเป็นช่อตามซอกใบหรือที่ปลายยอด ในแต่ละช่อจะมีดอกย่อยกลีบดอกย่อยเป็นรูปทรงกระบอก มีอยู่ 5 กลีบ โคนกลีบเชื่อมติดกันเป็นหลอด มีกลีบเลี้ยงขนาดเล็กรูปไข่สีชมพูอ่อนจำนวน 2 กลีบ มีเกสรเพศผู้รูปทรงกระบอกที่บริเวณกลางดอกจำนวน 4 อัน ผล กลมแป้น ผิวผลเรียบ ผลอ่อนมีสีเขียว และจะกลายเป็นสีดำเมื่อแก่ ภายในผลมีเมล็ดสีดำรูปกลมหรืออยู่เพียง 1 เมล็ด

นิเวศวิทยา

ในประเทศไทยพบได้ในพื้นที่ที่อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ 500-1,000 เมตร

ประโยชน์

ยอดอ่อนและช่อดอก-นำมารับประทานเป็นผักสด หรือลวกจิ้มกับน้ำพริก ใบแห้งนำมาบดหรือปั่นให้เป็นผงโรยในถ่านไฟ เผาเอาควันใช้รมหัวริดสีดวงอกที่ทวารหนัก ทำให้หัวริดสีดวงทวารยุบฝ่อได้